

hæbet, at det afgørende Moment skulde være det Øjeblik, da Bedriften ophører at drives for Husbondens Regning, og det synes jo at være noget flydende, naar dette Øjeblik er indtruffet, om det er indtruffet i det Moment, hvor Udlæget har fundet Sted, eller først i det Moment, hvor Panthaveren har overtaget Ejendommen, eller først i det Øjeblik, hvor Ejendommen ved Auktions-salget er gaaet ud af Husbondens Eje. Selv om Husbonden bliver paa Ejendommen, kan jeg ikke se, hvorledes Thyendet efter den nugældende Ret skulde kunne forlade Ejendommen, og der vil jeg lige over for den højtærede Minister sige, at ved Udlæg i en Landejendom, hvilket jo er det Tilfælde, der er det mest praktiske, vil det hyppigst være saa, at Skyldneren bliver paa Ejendommen trods Udlæget lige til Auktionsdagen, og, for saa vidt Panthaveren kommer til at overtage Ejendommen, ofte endda meget længer, medens det Tilfælde, at Husbonden flytter bort fra Ejendommen paa Grund af Udlæget, er det sjældnere Tilfælde, det, som i Praxis ikke vil faa nogen stor Betydning. Jeg tror ligeledes, at det slet ikke vil gaa saa ganske glat for Panthaveren, naar man henviser ham til at træde i et nyt Forhold til Thyendet. Det vil ganske sikkert vise sig ved en saadan Vejlighed, for saa vidt det er paa en Aarstid, hvor Thyendet har let ved at faa Arbejde andetsteds, at Thyendet vil stille ret væsentlige Fordringer om Ekstra-betaling for at blive i Panthaverens Tjeneste, særlig naar det sker i Høstens Tid. Der kan vist heller ikke være nogen Tvivl om, at Etableringen af en saadan præker Retstilstand i høj Grad vil indvirke paa Betragtninger over, hvor meget den, der har Penge at udlæane, med Sikkerhed kan udsætte paa Prioriteter i en Landejendom. Levede vi endda i gode, opad gaaende Tider, kunde man sige: Ja, den Ulykke er ikke saa stor, men naar henses til de Tider, hvori Landbruget for Øjeblikket er, forekommer det mig at være end mere end betænkelig Sag at udsætte det blot for Muligheden af, at dets Kredit paa denne Maade vilde kunne blive formindsket. Forholdet kunde, saaledes som jeg ser paa Sagen, meget let blive det, at en Mængde Landmænd, der skulde have deres Prioriteter ombyttede, ikke vilde kunne faa tilstrækkeligt at laane, saa at de derved hindredes i at indfri deres ældre Prioriteter. Naar § 1, saaledes som den her foreligger, var traadt i Kraft som Lov, saa vilde det igen kunne medføre en Mængde Auktioner og i det hele taget meget store Kalamiteter. Jeg kan derfor efter det Syn, jeg har paa ingen Maade gaa med en let Haand hen

over Affattelsen af § 1, og endnu i højere Grad vil det naturligvis gælde, for saa vidt Lovforslaget maa opfattes saaledes, at det har Kraft og Gyldighed ogsaa over for allerede bestaaende Rettigheder, i hvilken Henseende jeg er nærmest tilbøjelig til at slutte mig til den ærede Ordfører. Jeg skal altså henstille til det ærede Udvalg, om man ikke kunde affatte §§ 1 og 2 paa en anden Maade. Kan det ikke ske, foretrækker jeg naturligvis, at de helt udelades, og at man nøjes med de forøgede Sikkerhedsbestemmelser for Thyendet, som findes i §§ 3 og 4, og som utvivlsomt vilde gøre god Gavn uden at anrette alt for megen Skade.

Ordføreren (Zahle): Naar det ikke er Videnskaben, der løber af med det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgtreds (N. J. Larsen), forstaar jeg ikke, hvorledes han kan fremsætte en Kritik af den Bestaafenhed, han nu sidst fremkom med. Han sagde f. Eks.: Naar der gøres Udlæg i en Ejendom for Smaabeløb, skulde saa Thyendet have Lov til at gaa? Nej, selvfølgelig skal Thyendet ikke have Lov til at gaa, men det skal det heller ikke efter Forslaget. Thi der er jo ikke Tale om, at Ejendommen ophører at drives for Husbondens Regning, fordi der gøres Udlæg for nogle Smaabeløb; derfor bliver vedkommende naturligvis ved alligevel at drive sin Ejendom som hidtil, og der findes vel saa en Udvej til at faa betalt disse Smaabeløb. Der kan godt gøres en Udlægssforretning, uden at det fører til noget i Retning af, at Ejendommen gaar ud af vedkommendes Besiddelse eller ophører at drives for hans Regning. Og saa opholdt det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgtreds sig med en yndig Forargelse ved Tanken om, at man skulde gaa hen og berøve Pantekreditor velerhvervede Rettigheder ved her at bestemme, at de Folk, som havde faaet Pant i en saadan Landejendom med Besætning og Inventarium, og som havde deres velerhvervede Panterettigheder, skulde kunne komme til at vige for Thyendeløn, hvad de ikke skulde, da de stiftede deres Panteret. Ja, hvis det ærede Medlem havde haft nogen Indflydelse i 1841, havde han sikkert nok forhindret det, der den Gang skete; thi da skete der uden nogen Forargelse akkurat det modsatte; da fratog man Thyendet den Ret, det havde, til at gaa forud for alt Løssøre, som var paa Landejendommen, og bestemte, at Besætning og Inventarium skulde høre med ind under fast Ejendom. Thyendet skulde vige derfor, og der var ingen, der opholdt sig over dem, der krævede Thyendets velerhvervede Rettigheder. Men her, hvor der er